

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

**СЕКТОР ЗА НАДЗОР НАД ОБАВЉАЊЕМ ДЕЛАТНОСТИ ОСИГУРАЊА
ОДЕЉЕЊЕ ЗА НАДЗОР НАД ДЕЛАТНОШЋУ
ДОБРОВОЉНИХ ПЕНЗИЈСКИХ ФОНДОВА**

**СЕКТОР ДОБРОВОЉНИХ ПЕНЗИЈСКИХ
ФОНДОВА У СРБИЈИ**

Извештај за прво тромесечје 2021. године

Садржај:

1. Учесници на тржишту добровољних пензијских фондова.....	3
2. Нето имовина добровољних пензијских фондова	4
3. Структура имовине добровољних пензијских фондова.....	5
4. Принос од улагања	6
5. Накнаде друштава за управљање	9
6. Обим трговања хартијама од вредности.....	10
7. Трансакциони трошкови	11
8. Број и структура корисника	11
9. Уплате, исплате и пренос средстава	13

1. Учесници на тржишту добровољних пензијских фондова

На тржишту добровољних пензијских фондова, на крају првог тромесечја 2021. године пословала су четири друштва за управљање, која су управљала имовином седам добровољних пензијских фондова, једна кастоди банка, пет банака посредника и једно друштво за осигурање посредник.¹

На крају првог тромесечја 2021. године, у друштвима за управљање била су запослена 123 лица, што је за једног запосленог више него на крају претходног тромесечја.

На основу положеног стручног испита и испуњених осталих потребних услова, Народна банка Србије издаје дозволу за обављање послова информисања о пословању добровољних пензијских фондова. До краја првог тромесечја 2021. године издате су 953 дозволе за обављање послова агента продаје.

Друштва за управљање, банке и осигуравајућа друштва као посредници могу ангажовати агенте продаје. На крају првог тромесечја 2021. године, друштва за управљање ангажовала су 107 лица, банке посредници 535 лица, а друштво за осигурање 89 лица.

¹ Raiffeisen banka a.d. Beograd, OTP banka Srbija a.d. Novi Sad, NLB banka a.d. Beograd, Addiko Bank a.d. Beograd и Sberbank a.d. Beograd, Акционарско друштво за осигурање „ДДОР Нови Сад”, Нови Сад.

2. Нето имовина добровољних пензијских фондова

Нето имовина фондова на крају првог тромесечја 2021. године износила је 47,7 милијарди динара и виша је за 1,5% него на крају претходног тромесечја. На промену вредности нето имовине утичу нето уплате² средстава у фондове, исплате средстава из фондова и добит коју фондови остварују од улагања. У првом тромесечју 2021. године укупне уплате износили су 833,6 милиона динара, чланови су повукли 528,8 милиона динара, док је добит од улагања износила 408,9 милиона динара.

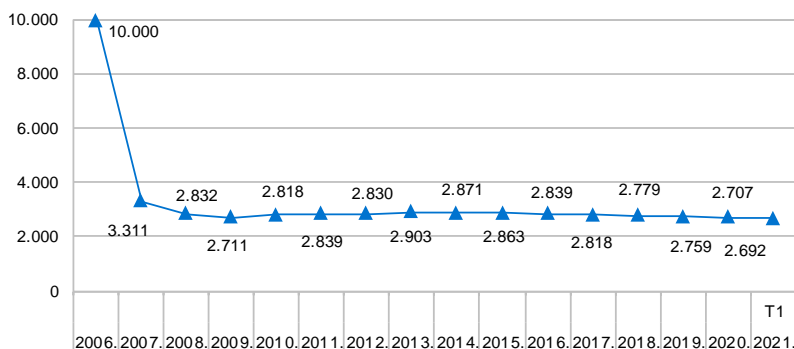
На крају првог тромесечја 2021. године нето имовина износила је 47,7 милијарди динара.

Нето имовина у сектору на крају периода (у млрд RSD)

2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021. Т1
9,9	12,5	16,0	19,7	23,6	28,9	32,8	36,2	40,2	45,2	47,0	47,7

Извор: Народна банка Србије.

Концентрација у сектору на крају периода (Херфиндал–Хиршманов индекс)

Извор: Народна банка Србије.

Тржишна концентрација у сектору³ на крају првог тромесечја 2021. године, мерена Херфиндал–Хиршмановим индексом, износила је 2.692 поена, што указује на високу концентрацију на тржишту добровољних пензијских фондова.

Ако се фондови класификују по групама према висини нето имовине фонда у односу на висину нето имовине сектора, у групама „велики” и „средњи” налазе се по два фонда, који заједно остварују тржишно учешће од 93%, док највећи фонд има удео од око 39%.

Број фондова у групама подељеним према тржишном учешћу (у јединицама)

Учешће у нето имовини (у %)	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021. Т1
Велики (20 и више)	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Средњи (5–19,99)	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Мали (0–4,99)	4	5	5	2	2	3	3	3	3	3	3	3

Извор: Народна банка Србије.

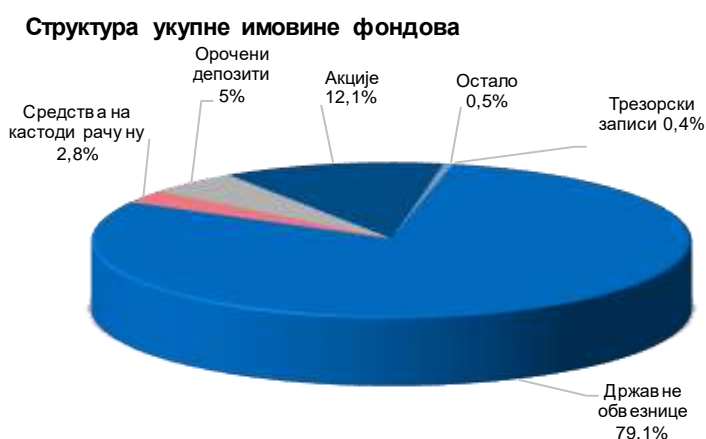
² Нето уплате су укупне уплате умањене за накнаду приликом уплате.

³ Посматрано према учешћу у укупној нето имовини.

3. Структура имовине добровољних пензијских фондова

На крају првог тромесечја 2021. године структура улагања имовине фондова није знатније измењена у односу на претходни период. Највећи удео имале су државне обвезнице, које су чиниле 79,1% укупне имовине. Средства на кастоди рачунима и орочени депозити банака чинили су 7,8%, акције 12,1%, док су трезорски записи чинили 0,4% укупне имовине фондова. Улагање у инвестиционе јединице отворених инвестиционих фондова и потраживања чине класу *остало*, која је износила 0,5%.

Највише средстава уложено је у државне дужничке инструменте – 79,5%.

Портфолио државних дужничких инструмената (обвезнице Републике Србије и трезорски записи) и на крају овог периода задржао је доминантну позицију у укупној имовини фондова, с повећањем учешћа ових финансијских инструмената у имовини фондова са 73,5%, колико је износило крајем претходног тромесечја, на 79,5%.

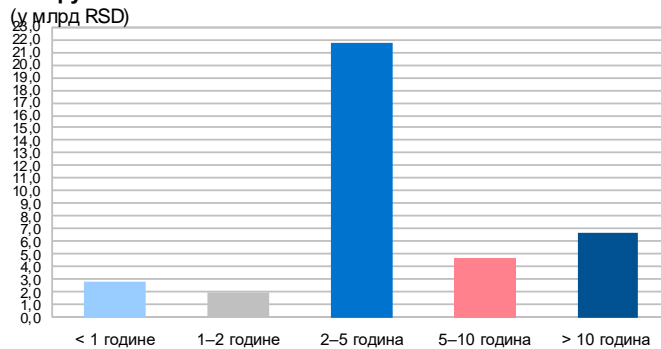
С друге стране, агрегатна изложеност акцијама домаћих правних лица резултат је актуелних трендова на финансијском тржишту Републике Србије и незнатно је повећана, посматрано у односу на крај претходног тромесечја, са 12% на 12,1% укупне имовине фондова.

На крају првог тромесечја 2021. године, 7,6% државних дужничких инструмената имало је рок доспећа до годину дана, 5,2% од једне до две године, 57,2% од две до пет година, 12,5% од пет до десет година и 17,6% преко десет година.

Просечна рочност средстава⁴ уложених у државне дужничке инструменте износи 5,45 година.

⁴ Рочност инструмената пондерисана њиховим уделом у укупним улагањима у државне дужничке инструменте.

Рочна структура улагања у државне дужничке инструменте

Извор: Народна банка Србије.

На крају првог тромесечја 2021. године, у домаћој валути налазило се 84,2% укупне имовине, а у страниј валути 15,8% укупне имовине (у еврима).

4. Принос од улагања

На крају првог тромесечја 2021. године *FONDex*⁵ је достигао вредност од 3.119,42.⁶ Пораст *FONDex*-а представља пондерисани просек приноса свих фондова и за последњу годину дана износио је 4%. Принос *FONDex*-а од почетка пословања износио је 8,2%.⁷ С обзиром на структуру улагања имовине фонда, на принос утичу: промена криве приноса на државне дужничке инструменте,⁸ промена вредности акција, промена вредности инвестиционих јединица отворених инвестиционих фондова, висина референтне каматне стопе, висине каматних стопа банака и промене курса динара према евр.

Тржишна вредност емитованих динарских државних дужничких инструмената, по рочности

(у млрд RSD)

Рок доспећа	T1 2020.	T2 2020.	T3 2020.	T4 2020.	T1 2021.
3м	-	-	-	-	-
6м	-	-	-	-	-
12м	-	34,4	-	-	-
18м	-	-	-	-	-
24м	-	38,9	9,0	1,2	9,1
36м	-	54,0	-	-	-
60м	20,1	26,5	13,2	4,6	-
84м	-	-	-	-	-
120м	-	-	-	-	-
144м	37,5	4,8	1,5	45,4	-
Укупно	57,6	158,5	23,6	51,2	9,1

Извор: Министарство финансија.

⁵ *FONDex* је индекс који представља кретање вредности инвестиционих јединица свих добровољних пензијских фондова на тржишту.

⁶ На дан када је први добровољни пензијски фонд почео с радом, 15. новембра 2006. године, почетна вредност *FONDex*-а износила је 1.000.

⁷ Годишња стопа.

⁸ Пад каматне стопе утиче на раст цене дужничких инструмената и обрнуто. Цене инструмената дуже рочности осетљивије су на промене каматних стопа.

У првом тромесењу 2021. године, на примарном тржишту дужничких државних инструмената деноминираних у динарима било је емисија двогодишњих државних хартија (9,1 милијарда динара), по стопи од 1,6%.

Извршне стопе емитованих динарских државних дужничких инструмената, по рочности

Рок доспећа	T1 2020.	T2 2020.	T3 2020.	T4 2020.	T1 2021.
3м	-	-	-	-	-
6м	-	-	-	-	-
12м	-	1,8%	-	-	-
18м	-	-	-	-	-
24м	-	2,0%	2,0%	2,0%	1,6%
36м	-	2,2%	-	-	-
60м	2,6%	2,6%	2,7%	2,6%	-
84м	-	-	-	-	-
120м	-	-	-	-	-
144м	3,4%	3,9%	4,0%	3,9%	-

Извор: Министарство финансија.

У првом тромесењу 2021. године било је емисија еуроденоминираних државних дужничких инструмената, и то дванаестогодишњих (24,9 милиона динара) по стопи од 1,7% и двадесетогодишњих (30,4 милиона динара) по стопи од 2,3%.

Тржишна вредност емитованих еуроденоминираних државних дужничких инструмената, по рочности
(у млн EUR)

Рок доспећа	T4 2019.	T1 2020.	T2 2020.	T3 2020.	T4 2020.	T1 2021.
12м	-	-	-	-	-	-
24м	-	59,9	40,2	-	-	-
36м	58,9	-	-	-	-	-
60м	-	4,4	-	-	-	-
84м	-	-	-	-	-	-
120м	34,5	-	-	-	-	-
144м	-	100,6	-	-	-	24,9
180м	-	-	-	-	-	-
240м	-	161,2	-	-	-	30,4
Укупно	93,4	326,0	40,2	-	-	55,2

Извор: Министарство финансија.

Извршне стопе емитованих евроденоминованих државних дужничких инструмената, по рочности

Рок доспећа	T4 2019.	T1 2020.	T2 2020.	T3 2020.	T4 2020.	T1 2021.
12м	-	-	-	-	-	-
24м	-	0,5%	0,5%	-	-	-
36м	0,6%	-	-	-	-	-
60м	-	1,1%	-	-	-	-
84м	-	-	-	-	-	-
120м	1,9%	-	-	-	-	-
144м	-	1,9%	-	-	-	1,7%
180м	-	-	-	-	-	-
240м	-	3,0%	-	-	-	2,3%

Извор: Министарство финансија.

На Београдској берзи су на крају првог тромесечја 2021. порасле цене акција за 0,8%, мерено индексом *BELEX15* (вредност индекса на крају марта била је 754,40). Индекс је за последњу годину дана порастао за 18,5%.

Референтна каматна стопа на крају марта 2021. године износила је 1%. Ниво каматних стопа које фондови остварују на средства у динарима на кастоди рачунима прати кретање референтне каматне стопе.

У првом тромесечју 2021. године вредност динара је остала непромењена у односу на евро, тако да је на крају овог тромесечја вредност динара износила 117,58 за евро. У истом периоду, вредност динара је у односу на амерички долар мања за 5%.

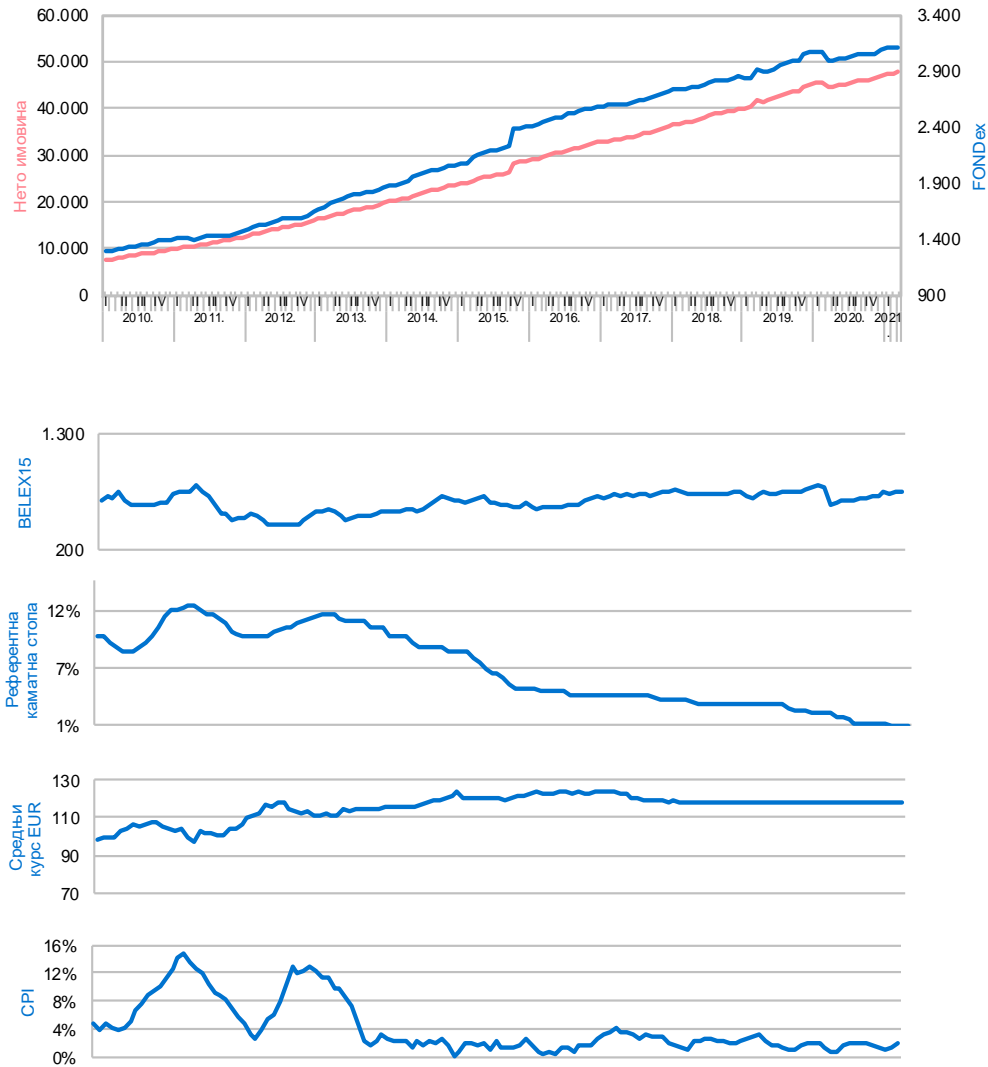
Стопе раста цена у јануару, фебруару и марту биле су 0,4%, 0,6%, односно 0,5%, респективно. Потрошачке цене у марту 2021. године, у поређењу са истим месецом претходне године, повећане су за 1,8%.⁹

⁹ Извор: Републички завод за статистику.

Кретање вредности нето имовине, *FONDex*-а и кључних показатеља ДПФ

(у млн RSD, јединицама, односно у %)

Извор: Народна банка Србије, Београдска берза и Републички завод за статистику.

5. Накнаде друштава за управљање

Закон о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима прописује да друштва за управљање наплаћују накнаду за услуге друштва и накнаду за пренос рачуна члана фонда. Накнаде за услуге друштва за управљање су накнаде приликом уплате пензијског доприноса и накнаде за управљање фондом. Накнада за пренос рачуна може бити наплаћена само у висини стварних трошкова преноса.

Накнаде су један од параметара које члан треба да има у виду приликом избора фонда, али их не треба посматрати изоловано. Висина накнаде зависи и од инвестиционе политике, односно активности инвестирања. По правилу, активнији фондови, намењени млађим особама које ће доприносе уплаћивати у дужем временском периоду, у већем проценту инвестирају у сложеније инструменте, преузимају већи ниво ризика и од таквих фондова се очекује већи принос, због чега имају и веће накнаде. С друге стране, фонд који инвестира пасивно и у сигурније финансијске инструменте требало би да има и мање накнаде. Инвестициону политику фонда, тј. планирано улагање средстава чланова фонда, очекивани принос фонда и ниво ризика који фонд (односно члан) преузима, као и накнаде које друштва наплаћују, треба посматрати заједно при доношењу одлуке о избору фонда.

Накнада приликом уплате је трошак који члан плаћа само једном, као врсту улазне накнаде. Иако видљива на првом кораку, тј. приликом уплате средстава у фонд, то није и највећи трошак за члана.

Накнада при уплати доприноса у првом тромесечју 2021. године износила је 19 милиона динара, док је у истом периоду висина те накнаде просечно износила 2,3%.

Накнада за управљање обрачунава се свакодневно на вредност нето имовине фонда и садржана је директно у вредности инвестиционе јединице, при чему обрачуната и објављена вредност инвестиционе јединице јесте вредност након одбитка накнаде за управљање фондом.

У првом тромесечју 2021. године укупна вредност накнада за управљање износила је 145,2 милиона динара, што износи око 88% укупно наплаћених накнада.

Износ наплаћених накнада друштава за управљање

(у млн RSD)

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021. Т1
Накнада приликом уплате	56,9	54,9	59,4	57,9	60,1	58,7	55,4	53,0	56,8	61,0	66,3	71,8	76,2	19,0
Накнада за управљање	73,5	117,3	170,7	220,0	284,1	357,8	432,8	514,9	614,4	678,7	474,0	526,7	567,9	145,2

Извор: Народна банка Србије.

6. Обим трговања хартијама од вредности

Обим промета добровољних пензијских фондова у првом тромесечју 2021. године износио је 17,8 милијарди динара.

Просечно учешће добровољних пензијских фондова у промету на Београдској берзи у току овог тромесечја износило је 26,3%.

Трговање добровољних пензијских фондова хартијама од вредности

(у млрд RSD)

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021. Т1
Обим промета ХоВ	13,2	12,9	21,2	14,5	11,5	24,2	16,1	48,7	26,3	17,8
Ку повина	7,1	9,0	12,1	7,9	6,4	14,7	9,3	27,1	13,8	10,0
Београдска берза	0,3	0,4	0,5	0,9	1,1	3,7	2,7	3,2	2,7	0,4
Ванберзанско трговање	0,1	0,7	0,9	1,8	1,1	5,8	3,2	16,7	7,6	8,0
Аукције државних ХоВ	6,7	7,9	10,7	5,2	4,2	5,1	3,4	7,1	3,6	1,6
Продаја	4,2	2,0	5,4	3,6	3,0	7,4	5,5	19,6	11,2	5,9
Београдска берза	0,3	0,6	0,3	0,5	1,9	2,7	3,2	1,4	3,1	1,8
Ванберзанско трговање	3,9	1,4	5,0	3,2	1,1	4,7	2,3	18,1	8,1	4,1
Доспеће	2,0	2,0	3,7	2,9	2,1	2,2	1,3	2,1	1,4	1,9
Однос ку повине према продаји и доспећу	1,1	2,3	1,3	1,2	7,5	1,5	1,4	1,3	1,1	1,3
Учешће у укупном промету на Београдској берзи	2,6%	3,4%	4,1%	6,1%	6,7%	33%	9,4%	5,1%	11,9%	26,3%

Извор: Београдска берза и Народна банка Србије.

7. Трансакциони трошкови

Трошкови настали у вези с куповином, продајом и преносом хартија од вредности (накнаде централног регистра, берзанске накнаде, пореске обавезе) и трошкови текућег одржавања непокретности у које је уложена имовина фонда наплаћују се из имовине фонда. Остали трошкови наплаћују се из имовине друштва за управљање.

Укупан износ трансакционих трошкова у првом тромесечју 2021. године износио је 1,9 милиона динара. У истом периоду, код трансакционих трошкова који се наплаћују из имовине фонда, трошкови централног регистра имају већи удео у односу на берзанске накнаде, док код трошкова које друштва за управљање плаћају из својих средстава, трошкови кастоди банке имају већи удео од накнада брокера.

Износ трансакционих трошкова

(у млн RSD)

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021. Т1
Укупно	9,5	7,0	4,7	6,0	6,2	5,6	7,3	10,5	8,3	17,2	10,3	1,9
Брокерске накнаде	4,5	2,9	2,0	2,5	2,0	1,3	2,3	4,4	3,0	8,0	3,7	0,2
Накнаде кастоди банке	2,4	2,2	1,5	1,9	2,0	2,0	2,0	1,9	1,8	3,1	2,3	0,5
Берзанске накнаде	1,1	0,8	0,3	0,6	0,6	0,8	1,0	1,8	1,3	1,9	1,3	0,2
Накнаде централног регистра	1,5	1,1	0,9	0,9	1,6	1,6	2,0	1,8	1,6	3,4	2,2	0,8
Остали трошкови	-	-	-	0,1	0,0	-	0,0	0,6	0,6	0,7	0,9	0,2

Извор: Народна банка Србије.

8. Број и структура корисника

На крају првог тромесечја 2021. године у фази акумулације¹⁰ налазило се 205.107 корисника.¹¹ Они имају 279.536 склопљених уговора о чланству¹² у добровољним пензијским фондovima.

Учешће корисника услуга пензијских фондова у укупном броју запослених износи 9,4%.¹³

Број уговора и број корисника (у хиљадама)

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021. Т1
Број уговора	220,4	234,4	240,4	244,5	252,1	258,1	250,5	253,9	261,7	275,8	279,5	279,5
Број корисника	166,8	174,9	179,8	183,5	188,0	190,5	183,6	185,4	192,3	201,6	205,0	205,1
Удео активних корисника у укупном броју корисника	43,9%	35,1%	30,5%	30,3%	31,3%	25,3%	28,5%	33,6%	33,4%	34,4%	35,3%	34,0%

Извор: Народна банка Србије.

Структура корисника по динамици уплате (у јединицама и у %)

Корисници који су имали уплату	Период	Број корисника	Удео
	1 месец	69.826	35,3%
3 месеца	74.825	37,4%	
6 месеци	80.566	38,7%	
12 месеци	84.087	41,4%	
Од уклањања (1)	182.980	89,1%	
Без средстава на рачунима (2)	22.127	10,9%	
Укупно (1 + 2)	205.107		

Извор: Народна банка Србије.

Износ акумулираних средстава зависи од висине уплата, приноса које остварују фондови, висине накнада и дужине периода акумулације средстава, тако да се с повећањем износа доприноса и периода акумулације средстава, уз приносе које фондови остварују, повећава и износ просечних средстава на индивидуалним рачунима чланова. Просечан износ акумулираних средстава на рачунима чланова који су до сада најмање једном уплатили допринос износио је 260,8 хиљада динара. На крају првог тромесечја 2021. године број корисника који су чланови двају фондова или више њих износио је 41.652, или око 20% укупног броја.

¹⁰ Чланство у фонду дели се на две фазе – фазу акумулације (период у коме се уплаћују средства) и фазу повлачења средстава (период када члан повлачи акумулирана средства).

¹¹ Број корисника је број особа које су чланови добровољног пензијског фонда (или фондова). Овај број је мањи од броја уговора о чланству, с обзиром на то да знатан број корисника има више од једног склопљеног уговора о чланству у истом или у различитим фондovima.

¹² Број уговора о чланству је збир броја индивидуалних уговора о чланству и броја чланова свих пензијских планова.

¹³ Извор броја запослених лица: Народна банка Србије.

Просечан износ акумулираних средстава на крају периода
(у хиљадама RSD)

2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021. T1
70,5	84,5	105,3	127,3	148,3	179,4	200,6	219,3	235,8	239,9	257,4	260,8

Извор: Народна банка Србије.

У првом тромесечју 2021. године структура корисника по полу и износу њихових средстава није се знатно променила у односу на претходне периоде. Већину чине мушкарци, који у укупном броју корисника учествују са 57%.

Број корисника по броју фондова у којима су чланови
(у јединицама)

Број фондова	Број корисника
1	163.455
2	34.615
3	6.784
4	227
5	21
6	3
7	2
Укупно	205.107

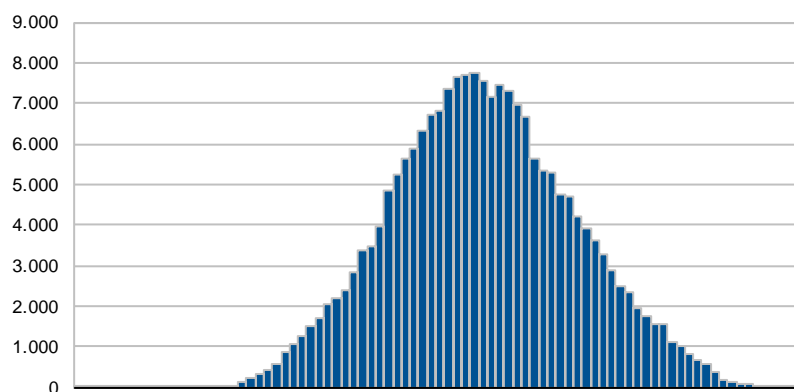
Извор: Народна банка Србије.

Број корисника по броју закључених уговора о чланству
(у јединицама)

Број уговора	Број корисника
1	148.959
2	42.827
3	9.422
4	3.126
5	544
6	179
7	41
8	9
9	
Укупно	205.107

Извор: Народна банка Србије.

Расподела корисника и акумулираних средстава по годинама живота
(у јединицама, односно у RSD)

	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60+
Број корисника	223	455	10.049	39.861	72.518	54.892	26.540
Износ средстава (млн)	9,35	12,96	519,65	6.144,73	19.777,17	16.079,33	4.578,13
Просечна средства	41.928	28.484	51.712	154.154	272.721	292.927	172.499

Извор: Народна банка Србије.

Просечна старост корисника добровољних пензијских фондова на крају првог тромесечја 2021. године износила је око 47 година, а највише је корисника старости од 40 до 60 година, око 62%. Исто тако, проценат корисника који су старији од 53 године сличан је као у претходним годинама и износи 29,5%, док је проценат корисника старијих од 58 година – 17%.

9. Уплате, исплате и пренос средстава

У првом тромесечју 2021. године, од укупних уплата, 42,6% односило се на индивидуалне уплате, 32,1% на уплате послодаваца који као обвезници уплате својим запосленима уплаћују доприносе у пензијски фонд, док се 25,3% односило на уплате преко пензијских планова. Укупан износ уплата средстава у добровољне пензијске фондове у првом тромесечју 2021. године износио је 833,6 милиона динара.

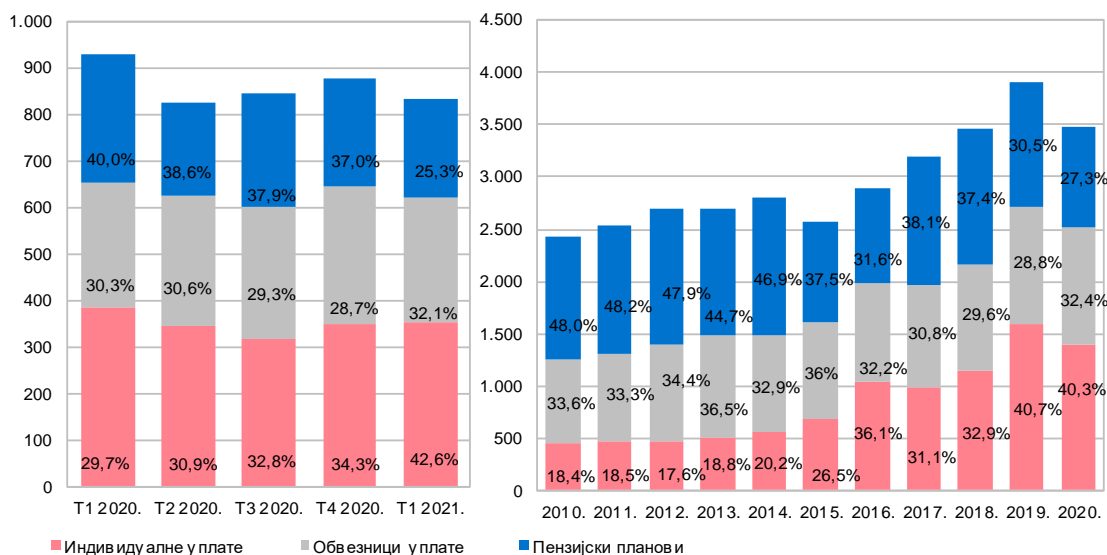
У првом тромесечју 2021. године укупне нето уплате износиле су 814,6 милијарди динара.

Укупне уплате доприноса у фондове (у млрд RSD)

2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021. Т1
2,43	2,53	2,70	2,70	2,80	2,58	2,89	3,19	3,47	3,92	3,48	0,83

Извор: Народна банка Србије.

Обим и структура укупних уплата доприноса (у млн RSD, односно у %)

Извор: Народна банка Србије.

Иако највећи број уплата реализују послодавци, који уплаћују средства у фонд за своје запослене, чиме показују висок степен одговорности, приметан је и раст индивидуалних уплата доприноса. У том смислу, постоји велики потенцијал за даљи раст броја чланова пензијских фондова, и преко појединаца који све више препознају значај штедње за старост, и преко компанија, нарочито ако се има у виду да тек сваки десети запослени има отворен рачун у добровољном пензијском фонду. Запослени и послодавци на овај начин могу остварити уштеде, с обзиром на то да се уплата пензијског доприноса у добровољне пензијске фондове из средстава послодавца ослобађа плаћања пореза на доходак грађана и доприноса за обавезно социјално осигурање до износа од 6.062¹⁴ динара по запосленом месечно, као и да се уплате у истом износу које послодавац врши путем административне забране, обуставом и плаћањем из зараде запосленог ослобађају плаћања пореза. Наведене олакшице представљају додатни вид стимулације за запослене и послодавце да један део издвајања за зараде усмере ка штедњи у добровољним пензијским фондовима.

Средства се највећим делом исплаћују једнократно. С обзиром на то да средства повлаче чланови који испуњавају услове, а ради се најчешће о чланствима која нису дугорочна, акумулирана сума на њиховим рачунима је релативно мала, те је такав начин исплате и очекиван, иако он не одговара природи добровољних пензијских фондова, која претпоставља коришћење акумулираних средстава дуже времена. С повећањем периода акумулације средстава и суме средстава на рачунима, расте и удео програмираних исплата и других начина повлачења. У првом тромесечју 2021. године једнократне исплате чиниле су највећи део укупних исплата, и то 441,3 милиона динара, док су програмиране исплате средстава износиле 74,6 милиона динара.

Укупне исплате средстава члановима фондова

(у млн RSD)

2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021. Т1
458,1	517,6	751,7	945,2	1213,4	1226,2	1195,6	1342,4	1412,0	1679,8	2159,6	528,8

Извор: Народна банка Србије.

Укупан износ исплата средстава из фондова повећава се из године у годину и у првом тромесечју 2021. износио је 528,8 милиона динара. Таква појава нормална је последица развоја система, јер ће се с повећањем доприноса и нето имовине, као и с повећањем броја година функционисања система добровољних пензијских фондова, повећавати и висина исплата, посматрано у апсолутним износима.

У првом тромесечју 2021. године укупне исплате корисницима износиле су 528,8 милијарди динара.

¹⁴ На основу одлуке Владе Републике Србије, једном годишње се овај износ усклађује с висином инфлације у претходној години.

Трансфери представљају пренос средстава из једног фонда у други. Члан фонда може пренети део или сва средства, при чему плаћа само стварне трошкове преноса.

У првом тромесечју 2021. године трансфери су износили 27,9 милиона динара.

Укупан износ пренетих средстава у други фонд у првом тромесечју 2021. године износио је 27,9 милиона динара.

Укупни трансфери између фондова

(у млн RSD)

2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021. Т1
216,1	165,9	72,3	137,2	126,3	219,7	267,5	263,0	229,7	210,3	252,6	27,9

Извор: Народна банка Србије.